

ZENDEGI- SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

پنج شنبه ۳۰ فروردین ۱۳۹۷

۲ شعبان ۱۴۳۹ ۱۹ آوریل ۲۰۱۸

شماره ۱۹۷۹۹

۱۰۲۲

نگاهی به سبک زندگی امام حسین^(ع) بر اساس سنت و سیره ایشان

چراغ هدایت و کشتی نجات

مجید حسین زاده

پرونده

سبک زندگی، مجموعه‌ای از آداب است و آداب، جمع کلمه ادب و ادب به معنی ظرافت در رفتار است. به طور مثال همه انسان‌ها در جامعه حضور دارند اما آداب حضور در اجتماع، همان رعایت ظرافت‌هاست. الگوبرداری از سبک زندگی ائمه(ع)، بهترین راه رسیدن به سعادت در دنیا و آخرت است. سوم شعبان یعنی فردا، روز تولد امام حسین(ع) است که همچون گوهری تابناک و چراغی در خشان بر آسمان تاریخ می‌درخشد. طالبان هدایت و آن‌هایی که به دنبال سعادت هستند، باید سیره ارجمند ایشان را بررسی کنند تا به حقیقت شخصیت و سبک‌زندگی آن حضرت دست یابند. سیره جاودانه‌ای که به یقین، رمز ماندگاری‌اش را در الهی بودنش باید جست. پیامبر اکرم(ص) هم در همین باره و در حدیث معتبری فرموده اند: «حسین(ع) چراغ هدایت و کشتی نجات است». در ادامه به گوشه ای از سبک زندگی ایشان بر اساس آموزه ها، سنت و سیره این امام همام اشاره می‌شود تا چراغ هدایت شیفتگان آن حضرت باشد.

از احترام به زیبایی دوستی همسر تا در آغوش گرفتن فرزندان

✿ احترام به زیبایی دوستی همسر

امام حسین(ع) به خواست، علاقه و حس زیبایی دوستی همسرشان توجه خاصی می‌کردند و برخی اوقات به همین دلیل با انتقادات اصحاب و دوستان خود روبه‌رو می‌شدند ولی به خواست طبیعی و مشروع همسر خویش احترام می‌گذاشتند. جابر از امام باقر(ع) نقل می‌کند: «عده‌ای بر امام حسین(ع) وارد شدند، ناگاه فرش‌های گران قیمت و پشתי‌های فاخر و زیبا را در منزل آن حضرت(ع) مشاهده کردند. عرض کردند:ای فرزند رسول خدا! ما در منزل شما وسایل و چیزهایی مشاهده می‌کنیم که ناخوشایند ماست، وجود این وسایل در منزل شما مناسب نمی‌دانیم! حضرت فرمود: از دواج، مهریه زنان را پرداخت می‌کنیم و آن‌ها هر چه دوست داشته باشند، برای خود خریداری می‌کنند. هیچ یک از وسایلی که مشاهده کردید، از آن نیست.»

✿ اظهار محبت به همسر

امام حسین(ع) حضرت رباب را بسیار دوست می‌داشت و در اظهار این دوستی هیچ تقیه‌ای نداشت. این ویژگی خاص او را در روحیات شخصی‌اش بود. آن‌چه در منابع از شعر امام حسین(ع) در این باره نقل شده، بسیار مشهور است: «به جان تو سوگند من خانه‌ای را دوست دارم که رباب در آن باشد. او را دوست دارم و تمامی اموال را در این راه می‌بخشم و برای ملامت‌گرم حاضر به پذیرش عتاب نیستم.»

✿ اظهار محبت به فرزندان

محبت به فرزندان امری درونی است که خلوندن آن را در دل والدین به‌ودیده نهاده است اما آن‌چه در این میان مهم می‌نماید و آثار تربیتی در پی دارد، ابراز محبت است. امام حسین(ع) به عنوان یک الگوی تربیتی مطمئن و کامل، محبت به فرزندان را از نیازهای ضروری آنان می‌دانستند و در قالب‌های گوناگون به ابراز آن می‌پرداختند. گاه با در آغوش گرفتن و به سینه چسباندن بزرگوار حتی کودکان را به بوسیدن آنان و گاه با به زبان آوردن کلمات شیرین و محبت آمیز. عبیاد... بن عتبه چنین می‌گوید: «نزد حسین بن علی(ع) بودم که یکی از فرزندان ایشان وارد شد. امام حسین(ع) وی را در آغوش گرفت و به سینه چسباند و میان دو چشمش را بوسید.»

✿ ویژگی بارز خانواده امام حسین(ع)

مهم‌ترین ویژگی ازدواج و تشکیل خانواده، کسب آرامش است. نمونه این روابط میان امام حسین(ع) و حضرت زینب(س) و همچنین امام حسین(ع) با فرزندان و دیگر اعضای خانواده به خوبی نمایان است. تمام اعضای این خانواده بزرگوار حتی کودکان در نهایت آرامش و دل سیرددگی به یکدیگر هستند و در بحرانی‌ترین شرایط هم ذره‌ای اعتراض و پرخاشگری نمی‌کنند و تنها در لحظات سخت و جانکاه بر اساس آموزه‌های قرآن یکدیگر را به صبر دعوت می‌کنند.

✿ تواضع و فروتنی

یکی از صفت‌های ارزشمند مردان الهی، تواضع است و آنان که پیشوای مردم اند و الگوی آنان، وجود این صفت در آنان لازم تر است. تواضع در مقابل بندگان خوب و انسان‌های ستم کشیده نوعی جوانمردی، صبر و شجاعت‌اماد مقابل مستکبران و کافران نشانه دلّت است. «مسعده» می‌گوید: گذر امام حسین(ع) به فقیرانی افتاد که گلیب خود را پهن کرده و خود را بر آن افکنده بودند و غذای خورند. حضرت(ع) را دعوت کردند. ایشان

به زانو نشست و با آنان هم خوراک شد. سپس آن‌ها را به منزل خویش دعوت کرد. پس برخاستند و همراه حضرت(ع) به منزل او آمدند.

✿ سخاوت

جود و سخاوت از فضایل مهم اخلاقی است. هر اندازه بُخل نشانه پستی، حقارت، ضعف ایمان و فقدان شخصیت است، جود و سخاوت نشانه ایمان و شخصیت والای انسانی است. امام حسین(ع) اسوه سخاوت بود. روایت شده که «ابوهشام قتاده» از بصره برای حسین(ع) کالای آورد و آن حضرت از جای برخاسته همه را به مردم می‌بخشید.

✿ نیکی و احسان

«آنس» می‌گوید: نزد امام حسین(ع) نشسته بودم. در این هنگام یکی از کنیزان آن حضرت وارد شد و با دسته ریحانی که به آن حضرت هدیه کرد، سلام و تحیت گفت. حضرت نیز به او فرمود: «تو در راه خدا و برای خدا آزادی.» آنس می‌گوید: «من به آن حضرت عرض کردم این کنیز با چند شاخه ریحان که اهمیتی ندارد، به شما تحیت گفت. حال شما او را آزاد می‌کنید؟» حضرت فرمود: «حق تعالی ما را چنین تربیت کرده و فرموده که چون به شما درود گفته شد، شما به صورتی بهتر از آن درود گوید یا همان را در پاسخ برگردانید.»

✿ تکریم همسر و فرزند

آن امام همام بالاترین حد تکریم را به فرزند و همسر داشت و آنان را مورد عنایت خاص خود قرار می‌داد، آنان نیز علاقه‌وافرعی به حضرتش ابراز می‌داشتند. به طور مثال حضرت رباب، همسر امام حسین(ع) به دلیل علاقه زیادی که به ایشان داشت، در سفر کربلا همراه امام بود و دو مرتبه از وی در دسترس قرار دارد که دارای معانی بسیار زیبایی است و خلوص و ارادت رباب را به آن حضرت نشان می‌دهد. رباب در بخشی از این اشعار، ارتباط عمیق خود را با امام حسین(ع) تصویر می‌کند که نشان می‌دهد امام(ع) چون کوهی، پناهگاه آرام بخش رباب بوده و آن حضرت(ع) نیز با کمال ملاحظت و از سر دینداری باوی بر خود داشته است.

✿ ایثار

ایثار یکی از جلوه‌های عرفانی قیام امام حسین(ع) و بلکه از زیباترین آن هاست: جلوه‌ای که در نمونه‌های مختلف ظاهر شده است. شهادت در راه خدا و انفاق مال که آیات بسیاری درباره آن هاناازل شده از این جمله است. اساس قیام امام حسین(ع) و یاران آن بزرگوار نیز که برگرفته از مکتب آن حضرت است بر محور از خود گذشتگی است.

✿ حضور موثر در اجتماع

عده‌ای چنین می‌پندارند که انسان‌هایی که اهل عبادت، تهجد، عرفان و خلوت‌گزینی‌اند، در صحنه اجتماع حضوری موثر ندارند و بر عکس انسان‌های حماسی و قاطع از روحیه لطیفی برخوردار نیستند اما انسان باید در عین صلابت و قاطعیت، رنوف و در عین تهجد شبانگاهی چون شیر در روز بر دشمنان بغرد. قرآن رهبانیت را نمی‌پذیرد و در عین حال قطع ارتباط با خالق را نیز رد می‌کند. جملات عارفانه امام حسین(ع) تنها یک روی سکه شخصیت اوست اما روی دیگرش، شخصیت حماسی و قهرمانی است که با سلاح خون به دیدار شمشیر می‌رود و چنین می‌سراید که: «اگر دین محمد(ص) جز با کشتن من پایدار نمی‌ماند، پس ای شمشیرها مرا در یابید»

✿ ماهرترین افراد در برقراری ارتباط با دیگران

در آموزش مهارت‌های زندگی، توجه ویژه‌ای به مهارت ارتباط موثر شده است. ارتباط، یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسانی است که زندگی منهای اجتماع، برای او بی‌معناست. مهارت ارتباط به افراد می‌آموزد که چگونه و با چه روش‌هایی به یک ارتباط موفق دست یابند؛ ارتباطی که بتوان با آن به‌اهداف مدنظر رسید. افراد نیز در روان شناسی از نظر ارتباط در دسته‌بندی‌های گوناگون جای می‌گیرند. در سخنی از امام حسین(ع) به‌تکته‌ای برمی‌خوریم که سحلی فراتر از آن چه بشر امروزی به آن دست یافته، مطرح می‌کند. ایشان ماهرترین فرد در مهارت ارتباط را چنین معرفی می‌کنند: «قوی‌ترین فرد در ایجاد ارتباط کسی است که با کسی که از او بریده رابطه برقرار کند.» چنین نگرش، سطح انتظار از ارتباط کارآمد را به حدی بالا می‌برد که در جامعه اسلامی، یک فرد به ایجاد ارتباط گسسته شده بیندیشد. طبیعی است که این پیوند، دشوارتر از دیگر شاخه‌های ارتباط است.

✿ اهمیت بهره‌بردن توام از دانش و تجربه

برای رسیدن به اهداف، دانش و تجربه، دو بال پروازند. فردی که تنها به دانش خود بسنده کند و از دنیای واقعی خبر نداشته باشد، گرفتار بیماری «زندگی ذهنی» می‌شود کسی که دانشمندان و یافته‌های آن‌ها را نپذیرد و تنها به تجربه خود تکیه کند، گرفتار «خودشیفتگی» می‌شود. روایت امام حسین(ع) در این باره خواندنی است: «دانش، بارور کننده شناخت است و تجربه‌های زیاد، افزاینده خرد.» وقتی داده‌های علمی به اندازه کافی وجود داشته باشند و فرضیه‌هایی به اثبات برسند، آدمی به یک نظر به در دست و شناخت خوب دست می‌یابد ولی این تمام راه نیست بلکه برای افزایش خرد و زندگی خردورزانه، نیازمند عنصر دیگری است که تجربه نامیده می‌شود.

✿ خویشن‌داری و بردباری

فراز و فرودهای شرایط زندگی، نیاز به روحیه‌ای دارد که بتواند آن را مهار و در همه حال ایستادگی کند. چنان‌چه انسان در برخورد با مشکلات گوناگون از ابزارها و مهارت‌های کافی بی‌بهره باشد، به‌ین‌بست روانی خواهد رسید. در آموزه‌های دینی، تلاش شده این پیش‌نیازها به پیروان معرفی و به عنوان یک مهم‌بدان نگریسته شود. بردباری و خویشن‌داری از مهارت‌هایی است که بدون آن، تحمل شکست‌ها و ناکامی‌ها ناممکن می‌نماید. امام حسین(ع)، زیبایی این ویژگی را چنین بیان می‌کند: «بردباری، زیور است.» به همان اندازه که میل به گردآوری زینت‌های مادی در وجود انسان نهاده شده، گرایش فطری به گردآوری خوبی‌ها نیز وجود دارد. منابع: پایگاه تخصصی امام حسین(ع) / فصلنامه اشارت، شماره ۱۴۸ / تبیان / سایت رسمی حوزه / کتاب ازدواج و خانواده اثر مرکز فرهنگ و معارف قرآن، ص ۱۰ تا ۳۰

داستانک‌هایی از زندگی امام حسین(ع)

در تقاضای کمک، دقت کن

مردی از انصار، به محضر امام حسین (ع) رسیدو خواست نیاز خود را مطرح کند. امام فرمود: «برادر انصاری! آبرویت را از درخواست بخشش بازبانت نگاهدار. هر چه می‌خواهی بنویس و بیاور که من به خواست خلأوند به قدری به تو خواهم داد که تو را خوشحال کند.» آن مرد نوشت: «ایا اعیبد!.. اقلان شخص بانصد دینار از من طلبکار است و به من فشار آورده من اکنون امکان پرداخت ندارم. خواهش می‌کنم یاو صحبت کن که به من مهلت دهد تا روزی که وضع مالی ام بهتر شود.» امام(ع) پس از خواندن نامه وارد منزل شدو کیسه‌ای همراه خود آورد که هزار دینار در آن بود. به او دادو فرمود: «بانصد دینار آن را به قرصت بده و بانصد دینار آن را خرج کن!» سپس فرمود: «حاجت خود را جز به سه نفر نگو: ۱- آدم دیندار ۲- آدم بامروت ۳- آدم ابرودار، چون شخص دیندار به خاطر دینداری‌اش به تو کمک خواهد کرد. انسان بامروت از مروتش حیا کرده، به تو کمک خواهد کرد و انسان ابرودار می‌فهمد که تو آبرویت را در راه این حاجت گذارده‌ای و بدون دلیل این کار را نکرده‌ای، حتماً مشکلی برایت پیش آمده است. از این رو آبرویت را حفظ و حاجت تو را بر آورده می‌کند.» منبع: داستان‌هایی از بحار الانوار، گردآوری محمود ناصری

دستی که از بخشش دست دیگر خبردار نشد!

یک اعرابی در مسجد نزد حضرت آمد و عرض کرد: «بدهکارم و از کریم‌ترین اشخاص پرسیدم که تو را نشانم دادند. حضرت به منزل آمد و عرب را به همراه خود آورد. چهار هزار دینار موجود بود. حضرت عیارا پهن کرد و همه را در آن بست. عبا و پول را از پشت در به آن عرب مر محمت فرمود. چون امام حسین(ع) حیا کرد که شاید این عرب خجالت بکشد، رو نشان نداد. مبادا چشمش به چشم آقا بیفتد. عرب به گریه افتاد. حسین(ع) فرمود: «مگر عطای ما کم بود؟» عرض کرد: «نه یا حسین، گریه‌ام برای این است که چطور این دست‌ها زیر خاک می‌رود؟»

اتفاق پر خیر و برکت

روزی غلامی را دیدم که با یک سگ هم غذا شده بود. یک لقمه خودش می‌خورد و لقمه‌ای هم جلوی سگ می‌انداخت. علت این عمل را از غلام پرسیدم، گفت: «این رسول!.. من شدیداً غمناک هستم. این سگ را شادمی گردانم، شاید خدا مرا نیز شاد گرداند. صاحب من، یک پیهودی است. دوست دارم از او جدا شوم.» امام حسین(ع) نزد رباب ا و رفت و دو بست دینار برای خرید غلام پرداخت کرد. مرد پیهودی عرض کرد: «این غلام، فدای قدم‌های شما که تا این جانشریف آوردید. این مزرعه را نیز به او بخشیدم. این دوست دینار نیز خدمت خودتان باشد، به شما بخشیدم.» امام حسین(ع) فرمود: «همه را قبول کردم و همه را به غلام بخشیدم و او را آزاد کردم.» زن آن مرد پیهودی که حاضر بود و جریان را مشاهده می‌کرد گفت: «من مسلمان شدم و مهرم را به شوهرم بخشیدم.» مرد پیهودی عرض کرد: «من نیز مسلمان شدم و این خانم‌ام را به همسرم بخشیدم.»

منبع: کتاب «امامت و امامان» / جوان و پاورها، گردآوری ایثا... ابراهیم امینی

گلچین مولودی‌های ولادت امام حسین^(ع)

بازم شب و ستاره، هوا مثل بهاره...

✿ **سرود / محمود کریمی**

ای عشقش شور انگیز، ای شور آتش خیز، من با تو آروم، بی تو سرگردونم...

✿ **سرود / سیدمهدی میرداماد**

خنده رو لب خورشیده، بوی عطر سیب پیچیده، به دنیا بازم نور بهشتی تابیده...

✿ **شور / محمود کریمی**

بازم شب و ستاره، هوا مثل بهار، دلا پره شراره...

✿ **شور / محمدرضا طاهری**

نمی‌مونه با تو غمی، حسین زهر(س) عشقمی، خدا تو تقدیرم آقا، غلامی تو رو نوشت...

سوم شعبان با عنایت به سالروز تولد امام حسین(ع)،

روز بسیار مبارکی است. ذاکران اهل بیت(ع)، مولودی‌های زیادی در مدح امام حسین(ع) خوانده‌اند. در ادامه گلچینی از این مولودی‌ها را به همراه کیوار کدشان برای شما آماده کرده ایم. همان‌طور که می‌دانید با اسکن این کیوار کدها با تلفن همراه، می‌توانید به این مولودی‌های شنیدنی گوش دهید تا دل تان شاد شود. التماس دعا.

✿ **سرود / میثم مطیعی**

آینه‌بدنان ششده دل‌ها، نوبت عشقی ازلی شد، عید علی بن حسین(ع) و عید حسین بن علی(ع) شد